

KURJER WILEŃSKI

Rok V.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Nr. 72 (1119)

Miejski Kinematograf Kulturalno-Oświatowy, Sala Miejska, ul. Ostrobramska 5.

Od dnia 28-go marca do 6-go kwietnia 1928 roku włącznie będzie wyświetlane
najpotężniejsze arcydzieło świata, natchnionego tworu Ducha Ludzkości.

KRÓL KRÓLÓW

Realizacja Cecila B. de Mille'a.

Specjalna ilustracja muzyczna.

ORKIESTRA POD DYREKCJĄ p. WŁ. SZCZEPAŃSKIEGO.

UWAGA! Ze względu na wysoką wartość artystyczną obrazu publiczność będzie wpuszczana tylko na początek seansów.
Bilety honorowe koloru białego ważne tylko na 1-szy seans. Początek seansów: o g. 3 popół, 5.30—7.45—10ej. Ceny ze względu na niezwykle wysokie koszty wyłączenia obrazu zwiększone: parter i zł. 60 gr., balkon 80 gr.
Dla uczącej się młodzieży za okazaniem legitymacji wstęp na pierwszy seans 50%.

KASYNO GARNIZONOWE

WYSTAWA RADJOWA

Codziennie: odczyty i koncerty na miejscu. Wejście 50 gr.

Sejm na rozdwoju.

Nie potrzebujemy tego ukrywać, że wyniki pierwszego posiedzenia Sejmu są dla nas wielką niespodzianką. Niespodziewaliśmy się bowiem, by uroczyste otwarcie pod hasłem odrodzenia obranego Sejmu mogło się odbyć w tak hałaśliwej i tak niepoważnej atmosferze. Te krzyki komunistów i urągania pod adresem rządu, które później udzieliły się większości Izby, te krzyki, które znalazły epilog w komisariacie policji, gdyż tam zostali najbardziej hałaśliwi „wybrańcy ludu”, bo komuniści do chwili słubowania, a więc do chwili, odkąd stawali się posłami, przewiezieni — przypominają nam najgorszego gatunku parlament austriacki, przypominają nam tę nieskończoną serię burd, jakich niektóre grupy parlamentarne dawnej Austrii używały jako jedynych argumentów do przekonywania swych przeciwników. Parlament, który u progu spełniania swego posłannictwa od burd rozpoczyna swoją działalność, nie jest poważnym parlamentem.

Stwierdzamy to z tem większą przykrością, iż naszym zdaniem cały wysiłek rządów Marszałka Piłsudskiego jako też tych rządów źródło, zmierzający przedewszystkiem w kierunku uzdrowienia Sejmu.

Niespodziewaliśmy się również, że Marszałkiem Sejmu zostanie obrany skądinąd b. poważny parlamentarzysta i zasłużony działacz socjalistyczny pos. Ignacy Daszyński. Byliśmy pewni, że na hasło współpracy z rządem, hasło zharmonizowania działalności Sejmu z działalnością rządu i wysunięte — podkreślamy to — przez Wodza Narodu Marszałka Piłsudskiego, odpowiedział Sejmu będzie wybór prof. Kazimierza Bartla. Nietylko dlatego, że blok prorządowy tworzy trzecią część Sejmu, a więc chociażby z tego tytułu winien on zająć dominujące stanowisko przy obsadzie prezydium, ale przede wszystkim dlatego, że jest on ucieleśnieniem idei, dokoła której tak czy owak muszą się obracać wysiłki Sejmu. Zawiedliśmy się w rachubach. Większość sejmowa przeszła nad kandydaturą bloku prorządowego do porządku dziennego, głosując na przedstawiciela PPS. posła Ignacego Daszyńskiego. Na dr. Kazimierza Bartla oddała swe głosy tylko Jedyńka, sprzymierzona z dwiema innymi grupami prorządowymi z Poznańskiego i Małopolski Zachodniej. Zawiodł się w rachubach rząd Marszałka Piłsudskiego, zawiodło się całe polskie społeczeństwo.

Większość sejmowa, niepomna na naukę, jaką mu dały pięcioletnie rządy ub. Sejmu, te same rządy, które dwa lata temu musiały stanąć przed wymiarem sprawiedliwości na moście Poniatowskiego i które później same poddały się niesławnemu aktowi samobiczowania, ta większość dała upust zakorzenionym — jak się okazuje — głęboko złym obyczajom z ubiegłego pięciolecia i wbrew logice i zdrowemu rozsądkowi pokazała swoje rogi. Odrzuciła hasło współpracy z rządem. Z kogo jednak składa się ta przypadkowa większość sejmowa? Jak wskazują wyniki głosowania większość tworzą socjaliści, wywoleńcy,

Stronnictwo Chłopskie, Żydzi, Niemcy i Ukraińcy. Wystarczy zestawienie grup Niemców z socjalistami, aby dojść do przekonania, że była to większość przypadkowa, że zatem spreparowana została ad hoc dla urzędowania niesmacznej demonstracji przeciw rządowej. Cóż bowiem może łączyć typowych burżujów Niemców z orędownikami proletariatu — socjalistami? Odpowiedź napewno „Robotnik”: walka o prawa parlamentu, o demokrację. O ile skłonni jesteśmy wierzyć, że „Robotnik” czyni to zupełnie szczerze, choć nie widzimy potrzeby walki o demokrację, gdyż jej nie grozi, o tyle, jeżeli chodzi o Niemców, nie demokracja była dla nich mostem, który ich połączył z socjalistami. Tym mostem była dla Niemców, jak też dla Ukraińców sposobność ugodzenia w rząd Marszałka Piłsudskiego, który przez swą siłę oddała ich od ukrytych dążeń, które z jednej strony prowadziła do Berlina, z drugiej na Wschód.

Sprzymierzeniecy socjalistów i wywoleńców godząc w rząd ugodzili równocześnie w Polskę. Bo Polska musi mieć rząd silny, a takim może być tylko rząd Piłsudskiego. Ta siła włożyła Niemcom i Ukraińcom kartkę z nazwiskiem Daszyńskiego do ręki. O tem przedewszystkiem trzeba pamiętać, gdy się ocenia dzień onegdajszy w Sejmie. Chcemy więc wierzyć, że wyniki wyborów na Marszałka Sejmu były demonstracją przypadkową tylko większości. Gdyby bowiem nawet większość sejmowa chciała iść dalej po tej drodze potknęłaby się na pierwszym lepszym zakręcie. Wystarczyłoby poruszyć jakąś kwestję so-

cialną, aby drogi socjalistów i ich sprzymierzeńców się rozeszły.

Gdyby jednak pomimo wszystko dzień onegdajszy był precedensem do stałego trwania jednolitego frontu dotychczasowych sprzymierzeńców dla podważania zamierzeń rządu Marszałka Piłsudskiego — większość sejmowa wzięłaby sama na siebie odpowiedzialność za dalszy bieg wypadków.

Odpowiedzialność tę onegdajszą większość już ponosi. Cały Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem z chwilą obioru pos. I. Daszyńskiego marszałkiem opuścił salę posiedzeń i we wczorajszych wyborach, na wicemarszałków i sekretarzy Sejmu udziału nie wzięł.

Sejm więc ma do wyboru: albo pójść drogą obraną we wtorek i wydać na siebie wyrok, którego wykonaniem musiałby być drugie wybory, które napewno dałyby rządowi większość, albo poddać się hasłu współpracy z rządem.

Sądząc z zażenowania z jakim pos. Ignacy Daszyński przyjął godność marszałka Sejmu i z pojednawczego tonu jego pierwszego przemówienia, należałoby przypuszczać, że większość Sejmowa zawróci z błędnie obranej drogi, że demokracja, a więc PPS., Wyzwolenie i Stronnictwo Chłopskie weźmie rozbrat z bezpłodną, rozgadana doktryną i poda rękę demokracji czynu — Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu. Walka w tej chwili z Marszałkiem Piłsudskim — to nietykalna walka z wiatrakami, ale to przedewszystkiem walka z demokracją.

spoglądali w stronę prezydium; cisza taka pełna niepokoju trwała około dwóch minut. Nagle po przez drzwi od strony foteli zajętych przez komunistów wkroczył minister Spraw Wewnętrznych gen. Składkowski i komisarz rządu p. Jaroszewicz w asyście policji. Komuniści wszczęli narazie wrzawę, wołając: „Mordują nas!” poczem, gdy policja usuwała ich z sali, załatnowali międzynarodówkę. Do gen. Składkowskiego rzuciło się z pięściami kilku socjalistów, lecz zostali odepchnięci. Policja wyprowadziła posłów komunistów Warskiego-Warszawskiego, Sochackiego, ukr. komun. Baczyńskiego, Gawrona oraz omyłkowo posła Smole z „Wyzw.”, który został zaraz zwolniony. Wyprowadzanie komunistów żegnał socjaliści śpiewem „Czerwonego Sztandaru”, zaś „Blok współpracy” i publiczność na galerji manifestowała słuszną zarządzenia oklaskami. Endecja i chrześc. narodowi, zachowywali się neutralnie. Znowu cisza.

Wtem pos. Woźnicki, prezes klubu „Wyzwolenia” zawołał: „Ładny początek!” P. Wyrzykowski („Wyzwolenie”): „Ha! ha!”

Marszałek Piłsudski, który stanął znowu obok prezydium: „Upierzam panów, że ja nie będę urzędował przy krzykach i dlatego Sejmu nie otworzę.”

P. Wyrzykowski: Urzędowanie, ale nie z policją...

P. Polakiewicz (Blok bezp.) odpowiada z miejsca coś p. Wyrzykowskiemu, a wówczas Marszałek Piłsudski: Cicho tam, proszę nie przerywać.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszym podajemy do łaskawej wiadomości naszej Szan. Klijenteli, że z dniem 24 b. m. została cofnięta przez firmę plenipotencja udzielona p. STANISŁAWOWI STOBERSKIEMU na zarządzanie interesami firmy w Wilnie, który przeto firmy naszej już nie reprezentuje.

Jednocześnie podajemy do wiadomości, że ostatnio oprócz fabryki w Lublinie przy ul. Wesołej Nr. 20, firma nasza nabyła fabrykę w Lublinie przy ul. Przemysłowej Nr. 10, a to celem rozszerzenia swojej działalności i możliwości dania zupełnego zadowolenia Szanownej Klijenteli przez terminowe dostarczanie zamówionych maszyn.

Interesa firmy w dalszym ciągu bez przerwy prowadzi w Wilnie przy ul. Mickiewicza Nr. 9 p. KAZIMIERZ KNOBLAUCH,

staraniem którego będzie wszechstronne zadowolenie naszej Szanownej Klijenteli.

Grzegorz KULIK—Fabryki Maszyn, Kamieni Młyńskich i Odlewnia Żelaza w Lublinie ul. Wesoła Nr. 20 — Przemysłowa Nr. 10. Biura i Składy fabryczne ul. Zamojska Nr. 18 w WILNIE ul. Mickiewicza Nr. 9.

888—1

Drugi dzień Sejmu.

Wybór wicemarszałków Sejmu i sekretarzy.

Jedyńka oddała białe kartki.

WARSZAWA, 28.3.(Pat). Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu po złożeniu słubowania poselskiego przez niektórych posłów, którzy w dniu wczorajszym tego obowiązku jeszcze z jakichkolwiek bądź powodów nie spełnili przystąpiono do wyboru wicemarszałków i sekretarzy. Marszałek Daszyński ogłosił wynik głosowania na wicemarszałków. Głosowało 404 posłów. Białych kartek i nieważnych było 152. Ważnych zatem głosów 252. Absolutna większość wymagana do wyboru na wicemarszałka wynosiła zatem 127. Otrzymali: Woźnicki — 246, Marek — 239, Dąbski — 230, Czetwertyński — 214, Zahajkiewicz — 201. Pozatem pos. Thon — 14, Dąbski — 11. Reszta rozstrzelona. Wybrani zatem wicemarszałkami zostali posłowie: Woźnicki, Marek, Dąbski, Czetwertyński, Zahajkiewicz. Z kolei Izba przystąpiła do wyborów sekretarzy. Wynik głosowania na sekretarzy był następujący: głosowało 400 posłów, białych kartek odano 131, ważnych głosów 269, absolutna większość — 135. Otrzymali głosów pos. Michałkiewicz (Piast) — 260, pos. Urbański (ChD) — 258, pos. Zygmunt Piotrowski (PPS) — 251, pos. Kruk (Wyzw.) — 239, pos. Władysław Fijałkowski (Str. Chł.) — 247, pos. Rozmaryn (Kolo Żyd.) — 245, pos. Kornecki (ZLN) — 244, pos. Władzka (Ukr. Socj.) — 243, pos. Karau (Niemiec) — 207.

Wymienieni zatem posłowie wybrani zostali jako sekretarze Sejmu. Marszałek zaprosił posłów Michałkiewicza i Urbańskiego do zajęcia miejsc sekretarzy urzędujących.

Albo realna praca dla dobra państwa, albo dawne partyjniactwo i sejmowładztwo.

(Telefonom od własnego korespondenta z Warszawy).

Marszałek Piłsudski oświadczył przed zwołaniem posiedzenia Sejmu na zebraniu u płk. Sławka, iż zamierza podjąć współpracę z parlamentem i po raz trzeci podjąć próbę stworzenia normalnej współpracy między władzami ustawodawczymi i wykonawczymi.

Onegdajszą awanturą komunistów i komunizujących Ukraińców, cieszącą się poparciem P. P. S. i Wyzwolenia, była dowodem, iż Sejm wyciągnął rękę Marszałka Piłsudskiego przyjąć nie chciał i nie umiał uszanować ani wodza narodu, ani szefa rządu, przemawiającego w imieniu Pana Prezydenta. Wybór marszałka Daszyńskiego był tylko potwierdzeniem myśli, jaka kieruje przywódcami stronnictw lewicowych. Niech się więc nie zdziwią ci, którzy odrzucili współpracę z Marszałkiem Piłsudskim, że na nich padnie odpowiedzialność za dalsze losy tego Sejmu.

Blok Prorządowy wobec wtorkowego wyboru marszałka na wczorajszym posiedzeniu Sejmu nie brał udziału w głosowaniu, wychodząc z założenia, iż przegłosowanie wicepremiera Bartla, wysunięte przez Blok Prorządowy zaprzecza rzeczywistości.

Wczorajszy wybór wicemarszałków Sejmu, którymi zostali członkowie dawnych partyj sejmowych jest niczem innym, jak stwierdzeniem, iż w nowym Sejmie utworzą się dwa obce sobie obozy: Blok Prorządowy, dążący do realnej pracy dla dobra państwa i klub narodowo-komunistyczno-socjalistyczny, będący odzwierciedleniem dawnego partyjniactwa i sejmowładztwa. Odpowiedzialność zatem za losy tego Sejmu pada na tych, którzy stają do nierozważnej walki z myślą państwowo-twórczą, reprezentowaną przez Blok Prorządowy.

Następuje milczenie, a wtedy Marszałek Piłsudski odczytał oświadczenie pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

PLASZCZE GUMOWE

poleca

N. GLEZER, wyroby gumowe,
Gdańska 6, tel. 421.

920

Sytuacja gospodarcza Litwy.

Przed kilku dniami ukazała się w handlu księgarskim bardzo ciekawa publikacja dotycząca stosunków gospodarczych na terenie naszego kraju. Jest nią praca p. Stef. Starzyńskiego, dyrektora Departamentu Ogólnego w Min. Skarbu o sytuacji gospodarczej Litwy. Pracę tę, wypuszczoną w świat w dn. 19 marca zaedytował autor Marszałkowi Piłsudskiemu.

Dwa czynniki dominowały dotychczas nad polityką litewską. Była to z jednej strony niechęć do polityki w kwestii wileńskiej, taktyka bojkotu Wilna, która doprowadziła obecnie do polityki litewskiej w tej sprawie do wyjścia na ślepy tor. Z drugiej strony potężne znaczenie odegrało dążenie kół nacjonalistycznych do ostatecznego rozwiązania w życiu wewnętrznym Litwy elementów nielitewskich, a przede wszystkim elementu polskiego.

Praca p. Starzyńskiego jest ciekawa jako próba wyrażenia tego, jak ta polityka odbiła się na sytuacji gospodarczej Litwy w obecnym państwie litewskim. Sytuacja ta ukształtowała się obecnie znacznie bardziej niepomyślnie, niżby mogła ukształtować się w wypadku, gdyby dotychczasowi kierownicy rządów Republiki Litewskiej mniej ulegali tendencjom nacjonalistycznym, a bardziej wychodzili z założeń gospodarczych i kulturalnych interesów kraju.

Pozornie sytuacja gospodarcza Litwy wygląda całkiem wystarczająco. Budżet państwowy stale, poczynając od r. 1921, wykazuje pewne nieznaczne nadwyżki. Saldo bilansu płatniczego kształtuje się na ogół pomyślnie. Kurs lity od 1922 r., t. j. od czasu wprowadzenia własnej waluty litewskiej utrzymuje się stale na tym samym poziomie (1/10 części dolara Stanów Zjednoczonych).

Jednak to są w dużym stopniu tylko pozory, gdyż uważniejsza analiza poszczególnych odcinków życia gospodarczego może doprowadzić do bardziej pesymistycznych wniosków. Przedewszystkiem należy zaznaczyć, iż pomyślny bilans płatniczy jest oparty nietylko o bilans handlowy, ile przede wszystkim o przesyłki z Ameryki, które silną rzeczą nie można uważać za czynnik stały w gospodarstwie Litwy. W 1925 r. bilans handlowy wykazał saldo ujemne 15,4 milionów zł., zaś pozycja „różnych” (gdzie są zaliczane przesyłki z Ameryki) wykazała saldo dodatnie w wysokości 35,5 milj. zł., w 1926 r. bilans handlowy wykazał saldo dodatnie 7,4 milj. złotych, zaś pozycja „różnych” — 31,6 milionów.

Pozatem artykułem, który b. poważnie wpływa na kształtowanie się bilansu handlowego Litwy jest drewno surowe oraz nawałki przerobione, zajmujące drugie miejsce, jeżeli chodzi o wartość wywozu. Jest to jednak zjawisko gospodarcze ujemne o tyle, że w tej chwili eksploatacja terenów leśnych na Litwie nie odpowiada zasadzie racjonalnej gospodarki leśnej. Konsumpcja krajowa łącznie z eksportem przekracza kilkakrotnie przyrost roczny. P. Starzyński obliczył, że w roku 1913 lasy na terenie dzisiejszej Litwy wynosiły około 25 proc. ogólnej powierzchni, tymczasem oficjalna statystyka litewska w roku 1926 podaje już tylko 15,9 proc. To też prędzej, czy później państwo litewskie,

będąc obecnie posiadaczem prawie wszystkich lasów będzie musiało przyjąć do bardziej racjonalnej gospodarki.

Zdaniem p. Starzyńskiego celowa polityka gospodarcza musi oprzeć bilans handlowy oraz dobrobyt Litwy na całkiem innych podstawach, niż to było dotychczas. Przedewszystkiem Litwa ma możliwość szerokiego rozwinięcia swojej produkcji hodowlanej.

Rozdrobnienie wielkiej własności w związku z reformą rolną z reguły doprowadza do wzrostu znaczenia gospodarki hodowlanej. To też w ostatnich latach Litwa doszła do tego, że stan liczebny inwentarza żywego nietylko osiągał cyfry przedwojenne, ale nawet je przekroczył. Jeżeli np., w 1913 r. stan posiadania w dziedzinie bydła rogatego wynosił 918 tys. sztuk, to w 1924 — 1.252 tys., a 1925 — 1.339 tys. To samo z pewnymi odchyleniami (szczególnie w zakresie trzody chlewnej) widzimy i w innych dziedzinach gospodarki hodowlanej.

Jedną gospodarką hodowlaną nie może należeć się zadowalać wobec niskich cen na niektóre produkty tej gospodarki oraz wobec słabych możliwości eksportowych. Wobec zamknięcia granicy z Polską, głównym odbiorcą artykułów gospodarki hodowlanej są Niemcy. Tymczasem Niemcy usiłują swoją sytuację wykorzystać w celu uzyskania dla siebie szeregu koncesji zarówno natury gospodarczej, jak i politycznej.

Stąd pochodzą trudności przy rokowaniach gospodarczych litewsko-niemieckich. Otwarcie granicy polskiej otworzyłoby jednocześnie dla rolnictwa litewskiego niewykorzystane dotychczas możliwości, uwalniając w ten sposób gospodarkę polską z Litwy w stosunku do Niemiec.

Zamknięcie granicy polskiej uniemożliwia także należyte wykorzystanie dochodów z tranzytu, które przy sytuacji gospodarczej Litwy mogłyby być bardzo znaczne. Coprawda transport przez Litwę w bardzo szybkim tempie wzrasta (z 1924 r. — 20.167 ton, w 1926 — 283.606 ton), ale koleje wciąż dają deficyty wobec słabego ruchu. Otwarcie granicy polskiej musiałoby bardzo znacznie przyczynić się do dochodowości kolei litewskich, nie mówiąc już o warunkach dla rozwoju gospodarczego, które otworzyłyby się przed Kłajpedą.

Pozatem Polska może się stać poważnym odbiorcą skór, łą, oleju, makucho. Także nadwyżka zboża litewskiego, a szczególnie pszenicy mogłaby znaleźć dla siebie zbyt w Wileńszczyźnie, która obecnie sprowadza brakujące zboże z Zachodniej Polski.

Litwa ma szerokie możliwości rozwoju pod względem gospodarczym. Jeżeli ona ich dotychczas nie wykorzystwała, jeżeli rozwój gospodarczy kraju nie idzie w tempie należytem — jest to przede wszystkim skutkiem fatalnej polityki nacjonalistycznej, która przynosiła krajowi szkodę pod względem gospodarczym, nie przybliżała, a raczej oddalała Litwę od Wilna. Taki ogólny wniosek możemy wyciągnąć z rezultatu ich zaznajomienia się z bogatym materiałem statystycznym, podanym w książce p. Starzyńskiego.

Bor.

Skład delegacji Rzeczypospolitej Polskiej do rokowań z Litwą.

(Telefonom od własnego korespondenta z Warszawy).

Dziś w południe wyjeżdża do Królewca delegacja polska do rokowań polsko-litewskich, rozpoczynających się w dniu 31 b. m. W skład delegacji wchodzi: minister Spraw Zagranicznych Zaleski, naczelnik Wydziału Wschodniego Hołwko, naczelnik Wydziału Ustrojów Międzynarodowych Tarnowski i szef gabinetu ministra Spraw Zagranicznych Szumakowski. Poza tym do delegacji do Królewca szereg przedstawicieli prasy polskiej, między innymi kilku redaktorów naczelnych pism stolicy.

Skład delegacji Rzeczypospolitej Litewskiej do rokowań z Polską.

KOWNO, 28. III. (Ate). W obecności prezydenta Smetony odbyło się posiedzenie gabinetu ministrów, na którym opracowano ostateczne dyrektywy dla delegacji litewskiej, wyjeżdżającej na rokowania z Polską do Królewca. Na tem posiedzeniu zatwierdzono również skład delegacji litewskiej, do której wchodzi: Waldemaras, Zaunius i Sidzikauskas oraz dyrektor departamentu handlowego Norkajtis, inspektor kolei żelaznych Sabalauskas, ekspert finansów Rodus i Sienkiewiczus, który niedawno wyjeżdżał do Londynu celem przeprowadzenia likwidacji długów litewskich w Anglii, poczem podał się do dymisji. Dziś w nocy wraca do Kowna Sidzikauskas, poseł litewski w Berlinie. Delegacja wyjeżdża do Królewca we czwartek.

Alarmy niemieckie o rokowaniach polsko-litewskich.

BERLIN, 28.3. (Pat). Pojawił się tendencyjny komunikat biura Wolffa o rokowaniach polsko-litewskich. Komunikat ten zaczyna od zastrzeżenia co do wiadomości warszawskich, dotyczących charakteru konferencji polsko-litewskiej w Królewcu. Projekt rokowań w pierwszym rzędzie treści i zakresu rokowań polsko-litewskich spotyka się, zdaniem biura Wolffa, w kołach politycznych niemieckich z uznaniem, natomiast żądanie Polski, żeby konferencja główna odbyła się niezwłocznie po świętach Wielkiej nocy i to znowu w Królewcu uważane jest w Berlinie za przedwczesne. Istotny przebieg rokowań nie da się chwilowo przewidzieć, — oświadcza biuro Wolffa — i zależny jest, jak to kilkakrotnie ze strony litewskiej podkreślano, w głównej mierze od stanowiska, jakie zajmie delegacja polska.

Zwykle i znane insynuacje sowieckie o Hromadzie.

MOSKWA, 28. III. (Pat). W związku z procesem Hromady w Wilnie rozpoczęła się w Mińsku i na całej Białej Rusi niebywała propaganda antypolska. W prasie mińskiej zamieszczane są sprawozdania z przebiegu procesu, nadsyłane rzekomo przez własnych korespondentów wraz z wizerunkami Białorusinów, podnoszących ręce zakute w kajdany i wołających o pomoc. Proces Hromady rozdmuchany jest do olbrzymich rozmiarów. Prasa podaje liczbe oskarżonych na 400 osób, liczbę świadków na 1000. Akt oskarżenia obejmować ma 36 tomów. W Mińsku, jak również w mniejszych miastach i po wsiach zwoływane są wiece protestacyjne, uchwalające rezolucje, które pletną „krwawy terror burżuazji polskiej” i „młenszewików polskich” w stosunku do mas białoruskich.

Zbieranie składek na rzecz świadków Hromady.

(Tel. od własnego korespondenta z Nowogródka).

Na terenie niektórych pow. woj. nowogródzkiej organizacje komunistyczne rozpoczęły energiczną akcję zbierania składek pieniężnych na rzecz świadków Hromady, którzy w tym czasie przebywają w więzieniach. Akcja ta spotyka się z czynnym oporem ludności.

Telegram wysłany do p. Prof. Szymańskiego przez Absolwentów Medycyny U. S. B.

Profesor Szymański Marszałek Senatu Warszawa.

Absolwenci Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Stefana Batoro do głębi przejęci wysoce odznaczonym Drogim Profesorem życzą Mu z całego serca wszelkich pomyślności na tem wysiłkiem i odpowiedzialnym stanowiskiem. (—) Adam Niewiński Wilno, dn. 28-III—28 r. Starosta Absolwentów Medycyny.

Wielka rozprawa sądowa przeciwko 8 oficerom D. O. K. Kraków.

KRAKÓW, 28. 3. (Pat). Wczoraj zakończyła się tutaj rozprawa przeciwko 8 oficerom D. O. K. V. Kraków. Główny oskarżony kpt. Remer, b. adiutant gen. Kulifskiego uznany został winnym zbrodni oszustwa występuku naruszenia obowiązków służbowych oraz występuku przeciw własności i skazany został na karę ciężkiego więzienia przez dwa lata z obstrzeżeniami oraz na wydalenie z wojska.

Porucznik Tadeusz Lejczak b. pluton D. O. K. V. został uznany winnym zbrodni sprzeniewierzenia nadużycia władzy oraz naruszenia obowiązków służbowych i skazany został na karę ciężkiego więzienia przez 3 lata i dwa miesiące z obstrzeżeniami oraz na wydalenie z wojska. Por. Karol Sxender uznany winnym występuku nadużycia władzy skazany został na 14 dni aresztu domowego.

Pułk. Bolesław Kaziński, b. szef sztabu D. O. K. V. został uznany w innym występkę przeciw porządkowi wojskowemu oraz nadużycia władzy wojskowej i skazany na dwa miesiące twierdzy. Pułk. Tadeusz Dębski i, b. szef intendencji D. O. K. V. uznany winnym występkę wojskowego i nadużycia władzy został skazany na 45 dni twierdzy.

Pozostali oskarżeni mjr. Pilawski, kpt. Szuberga i ppłk. Bobownik zostali uwolnieni od winy i kary. Adwokaci pułk. Kazińskiego i pułk. Dębskiego wnieśli zażalenie nieważności i odwołanie od wyroku.

Warunki ochotniczej służby w Wojsku Polskim.

Tegoroczni maturzyści, a służba wojskowa.

Minister Spraw Wojskowych ogłosił zaciąg ochotniczy do czynnej służby wojskowej na następujących warunkach: w charakterze ochotników mogą być przyjmowani mężczyźni urodzeni w latach 1908, 1909 i 1910. Termin wnoszenia podań do P. K. U. przez osoby ubiegające się o przyjęcie do służby ochotniczej upływa dn. 1 lipca 1928 r. Wyjątek od tej zasady stanowią podania ochotników, którzy ukończyli średnie zakłady naukowe. Takie podania mogą być do dn. 10 lipca 1928 r. Przegląd wojskowo-lekarski ochotników przez komisję poborową odbędzie się zasadniczo w terminie głównego poboru rocznika 1907 r. Termin stawiania się ochotników do komisji poborowej będzie podany w obwieszczeniach o poborze rocznika 1907.

Ochotnicy mają prawo wyboru broni. Zasady dotyczące przyjmowania ochotników, trybu składania podań oraz rodzaje dokumentów, jakie mają być do podań dołączone, są wyszczególnione w rozporządzeniu ministra Spraw Wojskowych, z dn. 21 III 1925 r. o wykonaniu ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej.

Ponieważ rozporządzenie Prezyden-

ta Rzeczypospolitej z dn. 11 stycznia 1928 r. ograniczyło odroczenie służby wojskowej dla słuchaczy wyższych zakładów naukowych do lat 23, zaleca się wszystkim tegorocznym maturzystom we własnym ich interesie ochotniczo zgłoszenie się do służby wojskowej. Maturzysta, który tej drogi nie wybierze, i wstąpi do wyższego zakładu naukowego może studiów w granicach udzielonego odroczenia t. j. do 23 roku życia nie ukończyć, a wówczas studjacja zostanie przerwana z powodu powołania go do służby wojskowej. Minister Spraw Wojskowych będzie udzielał przedłużeń tych odroczeń tylko w wyjątkowych wypadkach, które określi nowe rozporządzenie wykonawcze do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej.

Maturzyści-ochotnicy, którzy przy przeglądzie wojskowo-lekarskim nie będą przyjęci do służby wojskowej z powodu braku warunków fizycznych, będą mogli kontynuować swe studja, gdyż po osiągnięciu wieku poborowego uzyskają w drodze wyjątku przedłużenie odroczenia służby wojskowej do 25 roku życia.

Okradzenie kasy kolejowej w Nowych-Swięcianach.

W dniu wczorajszym zbiegł kasjer kolejowy w N.-Święcianach Trapszo zabierając z kasy 1200 zł. Defraudant był członkiem miejscowego „Sokoła”. Zwracało ogólną uwagę częste upijanie się Trapszy w ostatnich czasach. Policja wdrożyła energiczne śledztwo i zarządziła posąg za zbiegłym.

Z Sejmu.

Socjaliści niemieccy idą samodzielnie.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

Socjaliści niemieccy, którzy do wyborów zablokowali się z P. P. S. nie wstępują do narodowego klubu niemieckiego. Będą oni występowali samodzielnie w myśl uchwały kierowniczych instancji tej partii. Niemieccy posłowie socjalistyczni będą współpracować z klubem P. P. S.

Obrazy klubu B. B. W. z Rz.

(Telefon. od wł. kor. z Warszawy).

Po posiedzeniu Sejmu w dniu wczorajszym zebrał się członkowie klubu B. B., którzy obradowali nad dalszą taktyką klubową na terenie parlamentu.

Doniosła konferencja przedstawicieli władz miejskich i wojskowych.

Wczoraj w godzinach popołudniowych w lokalu Magistratu m. Wilna odbyła się konferencja przedstawicieli samorządu wileńskiego a reprezentantami władz wojskowych z dowódcą O. K. III gen. Litwinowiczem na czele. W związku z bardzo znaczną wyższką cen na zboże, jaka w ostatnich czasach dała się zaobserwować — na konferencji tej poruszono sprawę wspólnej wojska z miastem interwencji przeciwko nieuzasadnionej wyższce cen na zboże. W sprawie tej stanowisko władz wojskowych i Magistratu zostało uzgodnione i w najbliższym już czasie podjęta zostanie energiczna akcja w kierunku przeciwdziałania wyższce cen wywołanej jedynie względami natury spekulacyjnej.

Jednocześnie na konferencji tej definitywnie zostało ustalone, iż budowa wspólnej dla potrzeb wojska i miasta piekarni mechanicznej i młynu, zostanie ukończona jeszcze w roku bieżącym na jednym z placów przy ul. Legionowej.

Pozatem w związku z projektem zaprowadzenia w Wilnie komunikacji tramwajowej — omawiano sprawę budowy tras tramwajowych i kwestię współdziałania wojskowości w realizacji powyższego projektu. (S)

1-sza w Polsce szkoła filmowa otwarta została w Wilnie.

Pragnąc za wszelką cenę podnieść poziom krajowej produkcji filmowej, a zarazem uniezależnić się od importu obrazów zagranicznych często agitacyjnych i bez treści, Związek Artystów Sztuki Kinematograficznej, uruchomił wytwórnię filmową, w której, jak się dowiadujemy, wre intensywna praca. Jednocześnie Związek uzyskał koncesję z Ministerstwa W. R. i O. P. uruchamia szkołę filmową w Wilnie. Placówka ta nie jest traktowana jako impreza dochodowa, jedynie tylko jako rezerwuariat młodych sił nadsyłających się do przyszłej szczytnej pracy w kinematografii redimują po odpowiednim wszechstronnym wykształceniu.

Współpraca fachowych sił, doskonałe ujęcie programu oraz firma rodujowa nowej placówki Związku, jednej tego rodzaju w Polsce, pomyślny rozwój. Ćwiczenia praktyczne odbywać się będą w wytwórni Związku „Polart-Film” w Wilnie.

Wieści z kraju.

KRONIKA SMORGÓŃSKA.

Dzień imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego został przez mieszkańców Smorgoni uczczony uroczystym obchodem, na który złożyły się nabożeństwa odprawione w kościele parafialnym, cerkwi prawosławnej i synagodze żydowskiej. O godz. 10 ruszył pochód z przed budynku ochotniczej straży pożarnej, składający się z uczącą się młodzieżą szkół powszechnych, oddziału „Strzelca”, Harcerstwa i ochotniczej Straży Ogniowej.

Przy licznych udziałach publiczności z miejscowymi władzami państwowymi, samorządowymi i reprezentantami organizacji społecznych odprawiona została przez ks. proboszczą Czarnika msza cicha. Podczas mszy św. wykonał p. Porański szereg utworów muzycznych odegranych na skrzypcach z pełnym artystycznym poletem, wzbudzając swą grą podniosły nastrój.

Po skończonym nabożeństwie odbył się poranek uroczysty w sali ochotniczej straży ogniowej. Na program poranku złożyło się szereg przemówień, deklamacji i śpiewu chóralnego młodzieży szkół powszechnych. Uroczystość zamknięto rozdaniem nagród i dyplomów członkom konkursu w strzelaniu z broni małokalibrowej, odbytem w niedzielę dnia 18 b. m. w południe i zorganizowanem przez Smorgoński Oddział Strzelca. W konkursowym strzelaniu wzięło udział miejscowe Koło nauczycielskie, „Strzelec”, Harcerz — och. Straż Ogniowa i grupa kobiet.

Najlepsze wyniki w strzelaniu przyznała komisja sędziów grupie członkom Strzelca i kobiet.

KRONIKA ŚWIECICAŃSKA:

— Zjazd oficerów rezerwy w Świecianach. W dniu 25 b. m. odbył się w Świecianach zjazd oficerów rezerwy. Na zjazd przybyło 20 uczestników. Obrady poprzedziły zawody z broni małokalibrowej, zorganizowane przez zarząd związku z kadra instruktorów 5 p. p. Leg. W konkursie pierwsze miejsce zdobył por. rez. Kozakiewicz, otrzymując jako nagrodę karabin.

Po obiedzie rozpoczęły się obrady. Pan starosta Mydlarz wzytujał zjazd, życzył mu powodzenia skutecznego projektów dla współpracy w przysp. wojsk. Mjr. Zgłobicki witał przybyłych jako przedstawicieli armii czynnej, wyrażał, jak wielkie znaczenie ma praca p. w. dla oficerów rez. do czynnej pracy w oddz. p. w. w ożywionej dyskusji powzięto szereg cennych uchwał do owoce pracy na przyszłość. Następnie nastąpiło sprawozdanie ustępującego zarządu i wyboru nowego. Na przewodniczącego obrano dr. Górę, podprukownika w Świecianach.

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczniczą

Doniosła konferencja w Ministerstwie Rolnictwa w sprawie spławu drzewa po Niemnie i Wilji.

(Telefonom od własnego korespondenta z Warszawy).

Jak się dowiadujemy na odbytej wczoraj konferencji w Ministerstwie Rolnictwa czynników rządowych z przedstawicielami sfer gospodarczych omawiana była wyłącznie aktualna sprawa otwarcia Niemna w związku z bliskimi rokowaniami polsko-litewskimi w Królewcu.

Na życzenie przewodniczącego konferencji p. ministra Rolnictwa Niezabytoskiego pierwszy referował sprawę spławu po Niemnie i Wilji przedstawiciel przemysłu drzewnego Wileńszczyzny inż. Kroszkin i inż. Wojewódzki, którzy podkreślili konieczność otwarcia Niemna przy jednoczesnym uruchomieniu komunikacji kolejowej. W celu zabezpieczenia od upadku wileńskiego przemysłu tartaczanego, przedstawiciele Wileńszczyzny wypowiedzieli się, zgodnie z zajętem przez przemysł wileński stanowiskiem, za ograniczeniem wywozu z kraju surowca drzewnego, niezbędnego jako materiał dla tartaków przez ustanowienie wysokich cel prohibicyjnych i kontyngentów wywozu.

Charakterystyczne jest stanowisko Centralnego Związku Ziemiań, którego przedstawiciel w przedmiocie w sprawie sfer przemysłowych, troszczących się o rozwój przemysłu krajowego, usiłował uzasadnić konieczność wolnego wywozu wszelkiego surowca drzewnego w myśl starej maksymy ziemiańskiej: sprzedawać, co się da i jaknajwięcej.

W ogólnych debatach ujawniły się obawy, czy z chwilą otwarcia granicy litewskiej Kłajpeda nie wytworzy aby szkodliwej konkurencji dla rozwoju polskich portów w Gdyni i Gdańsku.

W końcu przedstawiciele rządu, reprezentujący najwięcej zainteresowaną sprawę przyszłych stosunków z Litwą, Ministerstwa Rolnictwa Przemysłu i Handlu oraz Spraw Zagranicznych oświadczyli delegatom sfer gospodarczych, iż postulaty Wileńszczyzny stanowiąc będą w przyszłych rokowaniach oś obrad reprezentantów państw obu, powołanych do zawijania przyjaznych stosunków Rzeczypospolitej Polskiej z państwem litewskim.

Żegluga na Niemnie rozpocznie się wiosną.

KOWNO, 27. 3. (Ate). Wrócili tu z Wilna delegaci Kłajpedy, którzy prowadzili narady w sprawie nawiązania stosunków handlowych z Polską. Prasa litewska donosi, iż przedstawiciele Kłajpedy starali się przekonać polskich przemysłowców drzewnych, iż w razie spła-

wu drzewa polskiego Niemnem, nie będzie ono konfiskowane na Litwie. Na wiosnę rozpocznie się normalna żegluga na Niemnie. Przedstawiciele Kłajpedy wynieśli z Wilna jak najlepsze wspomnienia.

Litwa wprowadza cła maksymalne.

KOWNO, 28. III. (Ate). Minister skarbu podpisał rozporządzenie, w którym przewiduje zaprowadzenie maksymalnej taryfy celnej od pierwszego października w stosunku do towarów tych państw, z którymi Litwa nie zawarła traktatu handlowego.

Życie gospodarcze.

Wystawa rolniczo-przemysłowa w związku z Targami Północnymi w Wilnie.

W dn. 27 m. b. o godz. 6-tej po południu w lokalu Państwowego Banku Rolnego odbyła się konferencja przedstawicieli organizacji rolniczych województwa wileńskiego, zwołana przez Komitet Wykonawczy I-szych Targów Północnych w Wilnie.

Konferencja była poświęcona sprawie organizacji wystawy rolniczo-przemysłowej, mającej się odbyć wraz z Targami Północnymi w Wilnie w okresie czasu od 18.VIII do 9.IX r. b.

W obradach, które się odbyły pod przewodnictwem dyrektora Biura Targów Północnych p. inż. Łuczukowskiego, wzięli udział dyrektor Państw. Banku Rolnego w Wilnie p. Maculewicz, nacelnik Wydziału Rolnego i Weterynarii woj-wa wileńskiego p. Szański i reprezentanci 17 największych organizacji rolniczych, istniejących na terenie woj-wa wileńskiego.

W liczbie reprezentowanych organizacji były: Związek Kółek i Organizacji Rolniczych Z. Wileńskiej, T.wo Rolnicze, Związek Rewizyjny Spółdzielni Rolniczych, szkoła rolnicza w Wilnie, Towarzystwo Pieprzan Przemysłu Ludowego, Związek Ziemiaków oraz cały szereg innych.

Na wstępie konferencji dyr. biura Targów Północnych p. Łuczukowski oraz członek komitetu wykonawczego R. Wętkowicz zaznajomili zebranych z kwestią projektowanej wystawy rolniczo-przemysłowej oraz ze stanem ogólnym prac przygotowawczych w sprawie organizacji Targów Północnych.

Z tych przemówień wyjaśniło się, iż została już załatwiona definitywnie kwestia terenu targów, dla których przeznaczono część ogrodu po-Bernardzkiego, cały ogród im. gen. Żeligowskiego oraz przylegające do niego obszary, dotąd zajęte przez

garaże wojskowe.

Osiągnięto również pomyślne wyniki w dziedzinie finansowania Targów, a mianowicie miasto Wilno przeznaczyło na ten cel zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej 100 tys. złotych. Poza tym mają przysiąc z pomocą finansową Sejmiki powiatowe województwa wileńskiego, do których zostały już wystosowane odnośne okólniki przez p. wojewodę wileńskiego, ponadto zaś komitet wykonawczy liczy jeszcze na poparcie finansowe Targów ze strony sejmików powiatowych województwa nowogrodzkiego, które również zostaną powołane do wzięcia udziału w Targach Północnych.

W kwestii zaś ogólnej organizacji targów komitet wykonawczy zawarł umowę współpracy z Polską Ligą Gospodarczą, która zgodnie z tą umową ma się podjąć propagandę Targów Północnych na terenie całej Polski.

W dalszym ciągu obrad konferencja w wyniku krótkiej dyskusji wyłoniła ścisły komitet fachowy, mający na celu zorganizowanie wystawy rolniczo-przemysłowej na Targach Północnych w Wilnie.

W skład wymienionego komitetu, obdarzonego prawem kooptacji, weszło po 2-ch przedstawicieli od Wileńskiego Towarzystwa Rolniczego i od Związku Kółek i Organizacji Rolniczych Z. Wileńskiej oraz dyrektor szkoły ogrodniczej w Wilnie p. Kraus.

Wyznaczono przytem 6-dniowy termin dla Towarzystwa Rolniczego i Związku Kółek Rolniczych na określenie indywidualne delegatów, mających wejść z ramienia tych organizacji do fachowego Komitetu Rolniczego, którego zadaniem będzie zorganizowanie wystawy rolniczo-przemysłowej.

KRONIKA KRAJOWA.

— W sprawie pożyczek krótkoterminowych dla przedsiębiorstw przemysłu leśnego Wileńszczyzny. Onegdaj Rada Naczelna Związku Przemysłowców Leśnych zwróciła się do oddziału wileńskiego z prośbą przedstawienia szczegółowych danych w sprawie zapotrzebowania na kredyty w formie krótkoterminowych pożyczek przez poszczególne przedsiębiorstwa przemysłu leśnego Wileńszczyzny. Dane te mają być wykorzystane przez doradcę finansowego Rządu Polskiego p. Dowej'a w jego przyszłym sprawozdaniu. (s)

Z CAŁEJ POLSKI.

— Wytwórczość masła w województwach centralnych i wschodnich. Według danych Związku Rewizyjnego Polskich

Spółdzielni Rolniczych w Warszawie wynosiła produkcja masła w r. 1927 w spółdzielniach mleczarskich w woj. białostockim — 180 tys. kg., w kieleckim — 480 tys. kg., w lubelskim — 1.580 tys. kg., w łódzkim — 740 tys. kg., w warszawskim — 1.852 tys. kg., a w województwach wschodnich — 208 tys. kg. Z powyższych cyfr wynika, że głównym ośrodkiem produkcji masła są woj. warszawskie i lubelskie oraz połud. kieleckiego, a także w ostatnim czasie wykazują silny pod tym względem rozwój woj. wileńskie i nowogrodzkie.

Ogółem wynosi produkcja masła w 454 spółdzielniach mleczarskich, zrzeszonych w powyższym Związku okragle 5 milionów kg., za samę przeszło 25 milionów złotych. W porównaniu do roku poprzedniego, w którym było 3,512 tys. kg. masła, zwiększyła się produkcja tegoż o 43 proc.

Proces Białoruskiej Włościańsko-Robotniczej Hromady.

Dzień 20-ty.

Podczas sprawozdania listy obecności świadków ujawniła się że świadek kom. Jasłński nie zgłosił się i jak widać z treści depeszy odczytanej przez przewodniczącego zgłosił się w dniu 29 bm.

Zeznał świadek J. Bednarski, st. przod. policyjny o działalności osk. Potapczuka, który na jednym z zebranych wygłosił przemówienie o treści antypaństwowej. W trakcie zeznań świadka osk. Potapczuk podniesionym głosem oświadcza, że świadek mówi nieprawdę. Przewodniczący zwraca mu uwagę i uprzedza, że w razie powtórzenia się podobnego wybuchu oskarżony zostanie wykluczony do końca posiedzenia.

Świadek Wrzesnia, przod. policyjny obejmuje po Bednarskim postępek. Miał zwrócić uwagę na osobę Potapczuka. Po pewnym czasie gajowy Groszek złożył zameldowanie, że patrolując las widział czterech uzbrojonych w karabiny. Będąc wypadkowo w lokalu posterunku ten że Groszek zabaczył osk. Potapczuka i poznał w nim jednego z czterech uzbrojonych. Był to właśnie osobnik, który wówczas groził świadkowi.

Świadek S. Boruszko był sekretarzem podrejonu KPZB, za co został skazany przez Sąd Okręgowy. Mówi o całym szeregu swoich byłych towarzyszy partyjnych, którzy następnie stali się hromadowcami. Na zapytanie obrony dlaczego złożył rewelacyjne zeznanie będąc sam członkiem partii oświadcza: „Kiedy mnie wysypali zacząłem i ja sytać”.

Świadek. Widziałem dużo, Przewodniczący ogłasza, że następnie odczytane zostanie zeznanie złożone przez Czarnockiego.

Zna on Ostrowskiego oddawna. Ojciec oskarżonego miał folwarczek, lecz z powodu dużej ilości dzieci nie mógł w dostatecznym stopniu żyć na wykształcenie oskarżonego, wobec czego musiał on o własnych siłach kończyć Uniwersytet. Po wojnie Ostrowscy nie mieli nic i dopiero od momentu objęcia stanowiska w polsko-amerykańskim Komitecie pomocy dzieciom dała się zauważyć poprawa interesów finansowych Ostrowskich. Od tego czasu prowadził szeroki tryb życia oraz zapoczątkował się robota polityczna. Antonina Ostrowska — twierdzi świadek — musi być ideowo zbliżona do komunistów, gdyż mieszkając w Prużanie stale utrzymywała kontakt z komunistami.

Z momentem rozpoczęcia się polityki dały się zauważyć u Ostrowskich pieniądze. Świadek uważa, że pieniądze te pochodzą z podejrzanych źródeł.

Po odczytaniu tego zeznania wstaje mec. Petrusiewicz i prosi o załączenie szeregu dokumentów prostujących oskarżenie wysunięte przez świadka Czarnockiego. Niemal na każde powiedzenie w teście mec. Petrusiewicza znajduje się dokument demontujący oskarżenie.

Prok. Rauze sprzeciwia się dołączeniu do akt sprawy zaświadczenia polsko-amerykańskiego kom. pomocy dzieciom stwierdzającego, że osk. Ostrowski pracował w przelagach trzech lat, oraz rozrodu sowieckiego osk. Ostrowskiego, co miało stwierdzić, że władze sowieckie traktowały go jako osobę nielojalną (był wówczas u Denikina), a żona tą podstępna drogą oceniła się od prześladowań.

Sąd postanowił doręczyć do sprawy przedłożone dokumenty.

Świadek J. Grabowski funkcjonariusz policyjny przeprowadzając rewizję u osk. Gmyra znalazł kwitariusz składek na wieźniów politycznych oraz mówi o wypadku, kiedy będącego służbowo na zebraniu hromadzkim policyjanta, uderzonego za to, że nie zdjął czapki podczas śpiewania hymnu białoruskiego. Jak wiadomo policyja pełniąc służbę nigdy nie zdejmują czapki.

Świadek Jagodziński słyszał od Okseni Baran, że kiedy ona szła traktem widziała jak osk. Jankot podniósł coś białego z ziemi.

Świadek z Jarosz. przeprowadzając rewizję u Kota znalazł cztery odeszły KPZB, oraz list pisanym do zbiegłego do Rosji Romosza. List ten pisał osk. Kot i Korpak. Obaj oni przyznali się, że list pisał, a odeszły miał rzekomo znaleźć Kot na trakcie.

Świadek R. Lustyber widział wprawdzie, że Kot znalazł jakieś papiery, ale nie może stwierdzić, że były to właśnie znalezione u niego odeszły.

Świadek Niewęgłowski funkc. policyjny mówi o osk. Potapczuku. Od badanego Przepiórka wie on, że oskarżony wyjaśniał hurkowcom, że członek Hromady z momentem otrzymania legitymacji przestaje być obywatelem polskim.

Świadek zna wypadek kiedy hromadowcy chcieli pobić sołtysa za lojalność w stosunku do rządu. Sołtys ten bojąc się zemsty hromadowców nie meldował o tem policyj.

Z posiedzenia Rady Miejskiej.

W ubiegły poniedziałek odbył się dalszy ciąg posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 22-go b. m., na którym między innymi rozpatrzono preliminarz budżetowy m. Wilna na rok 1928-29.

Jako punkt pierwszy porządku dziennego uchwalono przeniesienie kredytów z jednego paragrafu budżetu 1927-28 r. do innych.

W dalszym ciągu uchwalono opodatkować cyrk „Colosseum”, który z dniem 1-go kwietnia b. r. zostanie w Wilnie otwarty, podatkiem ryczałtowym w sumie 6000 zł. płatnych w trzech różnych ratach.

W sprawie wydzierżawienia majątku „Ponary” zdecydowano, nie przewlekając dyskusji, zgodzić się na ofertę niejakiego Easagona Pontuszkiewicza, wydzierżawiając mu wzmiankowany majątek na przeciąglat 5-ciu.

Dalszym punktem porządku dziennego, który wpłynął pod obrady poniedziałkowego plenum posiedzenia Rady Miejskiej była sprawa wyboru członka i zastępcy do Państwowej Rady Kolejowej. Rada Miejska jednomyślnie drogą akklamacji, jako swoich reprezentantów na stanowisko to powołała prezydenta miasta mec. Folejewskiego i wice-prezydenta Czyża.

Z kolei Rada przystąpiła do omówienia sprawy uruchomienia reżni wojskowej, która ostatnio została wybudowana na placu wojskowym za koszarami Szepetyckiego. Reżnia ta powstała z inicjatywy 1 i 5 p. p. Leg. w związku z powyższem pomiędzy władzami wojskowymi a Magistratem zawarta została umowa, dotycząca warunków obowiązków w wojskowej przy dokonywaniu uboju była na wymienionej reżni. Jako jeden z punktów umowy Magistrat zastrzegł sobie prawo z tytułu roztoczenia w reżni wojskowej nadzoru sanitarno-higienicznego — pobierania 50 proc. od opłat, jakie za ubój była miasto ściaga na rzecz reżni miejskiej.

Przedko i bez dyskusji Rada Miejska załatwiła sprawę przedłożenia godzin handlu w zakładach spożywczych. Na mocy powyższej uchwały godziny handlu w zakładach tych od dnia 1-go kwietnia ustalone zostały w sposób następujący:

restauracje I-szej kategorii od 9-jej do 3-jej w nocy, II kateg. od 8-jej do 24-jej. W cukierniach I i II kat. od 8-jej do 24-jej. W restauracjach i cukierniach III-jej kat., oraz wszystkich jadalniach, barach i piwiarniach od 8-jej do 23-jej.

Jednocześnie zapadła uchwała przedłużenia godzin handlu w okresie przedświątecznym do godz. 9-jej wiecz. (od 29 b. m. do 6-go kwietnia).

Wreszcie, jako ostatni punkt porządku dziennego rozpatrywany był budżet m. Wilna na rok 1928-29.

Na wniosek jednego z radnych, większość głosów Rada uchwaliła wykluczyć przemówienia przedstawicieli poszczególnych ugrupowań Pomimo tej uchwały nie zabrakło jednak w wyższym stopniu demagogicznych przemówień ze strony przedstawicieli tak frakcji żydowskiej, jak i radykalnej lewicy polskiej.

Po krasomówczych wystęпах p. p. radnych wniesiono do budżetu szereg poprawek ze strony radnych Młodkowskiego, Jensa, Korolca, Golebiowskiego, Szabada, Kurana i Zawistowa.

Nad zgłoszonymi poprawkami wywagała się szersza, często na tory polityczne odchylająca się dyskusja, w wyniku której przyjęto poprawki wysunięte przez ugrupowanie P. P. S. w sprawie zmniejszenia sumy 20,000 zł., przeznaczonej na świeckie szkolnictwo żydowskie do 14,000 złotych.

Ostatecznie Rada Miejska zaakceptowała preliminarz budżetowy, zamykając go po stronie wydatków i dochodów cyfrą 10,965,083 zł.

Budżet ten z dniem 1 kwietnia wchodzi w życie. (s)

Dekoracja krzyżem zastępi.

Dzisiaj o g. 12 popoł. w lokalu Urzędu Wojewódzkiego p. wojewoda Raczkiewicz za wybitne zasługi położone przy organizacji służby bezpieczeństwa i zwalczaniu przestępczości, udekoruje krzyżem zastępi komendanta wojewódzkiego policyjnego p. Praszałowicza i komendanta policyjnego państw. na powiat dziśnieński podk. Skalskiego. (s)

Sprawy litewskie.

Nowy Zarząd Klubu Litewskiego.

Przed paru dniami w lokalu klubu litewskiego przy ul. Dominikańskiej odbyło się doroczne walne zebranie Klubu, na którym dokonano wyborów nowego Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Do Zarządu obrani zostali pp.: Karacja, A. Krutulis, P. Maciukas, W. Narbutas, M. Stankiewicz, P. Tamulewicz, i A. Wajajtis. Do komisji rewizyjnej weszli A. Matulonis, St. Matjosajis i A. Birnikas.

Świadek miał informację, że w ostatnich czasach istnienia Hromady członkowie jej dzielili się na dwie kategorie: gotowych na wszystko i niepełnych. Pierwszych nazywano żelaznymi.

Po przesłuchaniu świadków Sąd odczytuje zeznania nieobecnych, poczem posiedzenie zostaje odroczone do dnia dzisiejszego.

KRONIKA.

Dziś: Eustazego.
Czwartek 29 marca.
Jutro: Anieli Wd.
Wschód słońca — g. 5 m. 38
Zachód — g. 17 m. 19

METEOROLOGICZNA.

— Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dn. 28. III. b. r. Ciśnienie średnie w milimetrach 757. Temperatura średnia +7° C. Opad w milimetrach — Wiatr przeważający — południowo-wschodni. Półpochmurno — mgła. Przelotny opad. Minimum za dobę +1 C. Maksimum +8 C.

Tendencja barometryczna — stały spadek ciśnienia.

OBOWIĄZKI

— Wyjazd prezydenta miasta do Warszawy. Wczoraj wieczorem w sprawach samorządu wileńskiego wyjechał do Warszawy prezydent m. Wilna p. mec. Folejewski. Pan prezydent między innymi przeprowadził w Warszawie pertraktacje z przedstawicielami firm zagranicznych w sprawie zaciągnięcia przez Wilno długoterminowej pożyczki zagranicznej na rozbudowę elektrowni i inwestycje miejskie. (s)

— Z Izby Skarbowej. Reskryptem p. ministra Skarbu, p. Józef Żukowski nacelnik Wydziału III-go Izby Skarbowej, przeniesiony został na identyczne stanowisko, w tymże V st. st. do Brześcia nad Bugiem, stanowisko zaś p. J. Żukowskiego obejmuje p. J. Starczewski, przeniesiony z Brześcia.

ADMINISTRACYJNA.

— Statystyka ruchu naturalnego ludności. Onegdaj p. wojewoda wileński Władysław Raczkiewicz zwrócił się do Kurji Archidiecezjalnej Wileńskiej z prośbą o nadsyłanie co kwartał co właściwych władz administracyjnych I-jej instancji, według formularzy, przesyłanych przez Główny Urząd Statystyczny w Warszawie. Kurja Wileńska wydała już odpowiednie zarządzenia dla duchowieństwa, które prowadzi rejestrację ślubów i zgonów.

MIEJSKA.

— Posiedzenie Komisji Technicznej. W poniedziałek 2-go kwietnia w lokalu Magistratu m. Wilna odbył się posiedzenie miejskiej Komisji Technicznej z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawa regulacji budowy dróg w mieście.
2) Zaznaczenie się członków komisji z planem i kolejnością robót technicznych w roku bieżącym. (s)

— Posiedzenie Komisji Architektonicznej. W piątek 30 b. m. w lokalu Magistratu odbył się posiedzenie Komisji Architektonicznej, na którym między innymi rozpatrzony zostanie plan przebudowy Ratusza.

Jak już podawaliśmy do gmachu tego ma być przeniesiony szereg wydziałów Magistratu, mieszczących się obecnie przy ul. Dominikańskiej. (s)

— Z posiedzenia Komitetu Rozbudowy m. Wilna. W ubiegły wtorek odbyło się posiedzenie Komitetu Rozbudowy m. Wilna. Na wstępie rozpatrzono podanie 8 członków spółdzielni budowlanej „Kolonia Kolejowa”, ubiegających się o pożyczki na budowę domów drewnianych względnie przebudowę. Komitet na cel ten zdecydował udzielić sumę 36,000 zł.

Jako dalszy punkt porządku dziennego rozpatrzono szereg podań, osób ubiegających się o drobne przeznaczone pożyczki na remont domów zagrożonych. Po dokładnym zbadaniu stanu materialnego podano — Komitet Rozbudowy przyznał 77 pożyczek na ogólną sumę 52,950 zł.

Wyplata przynależnych pożyczek nastąpi w połowie kwietnia b. r.

Posiedzenie zamknięte zostało referatem architekta miejskiego o stanie robót inwestycyjnych miejskich. (s)

— Gdzie zostaną wybudowane domy robotnicze. Na wczorajszym posiedzeniu prezydium Magistratu rozważano sprawę budowy domów robotniczych. Zdecydowano budowę tę uskutecznić na plac przy bieżącej ul. Derewnickiej i Pióromontu. Pierwotny projekt Magistratu, budowy takich domów robotniczych przy ul. Chelmskiej został odrzucony. (s)

— Śniadania dla bezrobotnych zostały skasowane. Wydział Opieki Społecznej Magistratu, wychodząc z założenia, iż wydawane dotychczas bezrobotnym śniadania posiadają minimalną wartość odżywczą — zdecydował z dniem 1-go kwietnia zaprzestąć akcję wydawania śniadań. Nadal więc Magistrat będzie przychodził z pomocą bezrobotnym jedynie w formie wydawania bezpłatnych obiadów. (s)

Roboty wodociągowe. W początkach kwietnia, Wydział Techniczny Magistratu m. Wilna przystąpi do robót wodociagowych. W związku z powyższem część robotników zatrudnionych obecnie przy robótach kanalizacyjnych przeniesionych zostanie na roboty wodociągowe. (s)

— Zakup większej ilości cegieł. Wydział Techniczny Magistratu m. Wilna zakupił ostatnio 800000 cegieł, które użytkowane zostaną przy robotach kanalizacyjnych.

Zakupy poczynione zostały w miejscowych ceglarniach. (s)

— Kuchnia żydowska przechodzi pod zarząd Magistratu. Jak się dowiadujemy, żydowska kuchnia dla bezrobotnych pracowników umysłowych narodowości żydowskiej, którą Magistrat wydawnie subsydiował, z dniem 1-go kwietnia przejdzie pod całkowity zarząd Magistratu.

— Stan zdrowotny Wilna. Sekcja Zdrowia Magistratu w przeciągu tygodnia ubiegłego zanotowała na terenie Wilna 83 zakażenia na choroby zakaźne, z czego na tyfus brzuszny 5 (zmarło 1); płonica — 8; błonica — 5; ospę wietrzną — 6; odrę — 31; ksztuś — 7; różę — 2; różyczkę — 1; zausznice — 10 i gruźlicę — 8. (s)

SKARBOWA.

— Wyścig w ściganiu podatków. Wobec kilkakrotnych zatargów, jakie powstały pomiędzy Wileńską Izba Skarbową, a Magistratem w sprawie pierwszeństwa przy ściąganiu podatków — odnośne władze wyjaśniły, iż pierwszeństwo, w takich wypadkach należy do Izby Skarbowej. (s)

WOJSKOWA

— Odroczenie służby wojskowej. W związku ze zbliżającym się okresem powołania rocznika 1907 Starostwo Grodzkie w Wilnie powiadomiło, iż o odroczenia służby wojskowej z tytułu studiów w zakładach wyższych lub średnich, jedynych żyjących rodzin, właścicieli odziedziczonych gospodarstw, uczennia się w szkołach rabinackich, rzemieślnictwa, pracujących u majstrów stawy o Powołaniu Obowiązków Służby Wojskowej w r. b. poraz pierwszy przysługujące prawo ubiegania się o odroczenia — wydaje Starostwo Grodzkie, gdzie zainteresowani winni złożyć podania najpóźniej w ciągu 14 dni po uznaniu ich za zdolnych do służby wojskowej.

Osoby, które już uprzednio korzystały z odroczeń służby wojskowej, a pragnące odroczenia te przedłużyć, winny na zasadzie przysługujących im w myśl ustawy praw, podania złożyć do dnia 20 czerwca r. b.

Podania o przyznanie prawa 1/4 rocznej lub 5 miesięcznej służby, a także podania o zaliczenie do pospolitego ruszenia, bez odgłosu lekarskich (np. kleryków katolickich i w ogóle osób duchownych, wyznających przez państwo) składać należy w terminie do dnia poboru. Podania przyjmować będzie Referat Wojskowy Starostwa Grodzkiego w Wilnie.

Zaznaczyć należy, iż podania w późniejszych terminach uwzględniane będą wówczas, gdy znajdą ważne okoliczności tłumaczące spóźnienie. W każdym bądź razie podania takie składać należy najpóźniej w 4 tygodnie po zaistnieniu faktu tłumaczącego opóźnienie.

Z KOLEI.

— Posiedzenie Rady Kolejowej. Dziś 29 b. m. odbędzie się posiedzenie Rady Kolejowej. Jako reprezentanci samorządu wileńskiego w posiedzeniu wezmą udział ostatnio wybrani przez Radę Miejską na członków Rady Kolejowej — prezydent miasta mec. Folejewski i wiceprezydent Czyż. (s)

Z POCZTY.

— Nowa agencja. Z dniem 23 marca b. r. zaprowadzono służbę telegraficzną i telefoniczną w agencji pocztowej Kuryłowicz, pow. stonimskiego.

Godziny urzędowe w kat. „L”.

— W sprawie znaczków pocztowych niższej wartości. Wobec zażaleń publiczności na urzędy pocztowe, dokonywujące sprzedaży znaczków pocztowych niższej wartości niż żądanych — Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Wilnie komunikuje, że sprzedaż znaczków o niższych wartościach z uwagi na znaczne koszty poniesione przez Skarb Państwa przy ich druku, odbywać się będzie aż do czasu wyczerpania całego nakładu tychże znaczków, co niebawem nastąpi.

Z UNIwersYTETU.

— Powszechne Wykłady Uniwersyteckie. We czwartek, dnia 29-go marca 1928 roku o godzinie 7-jej wieczorem w Sali Śniadeckich Uniwersytetu prof. dr. Marjan Massonius wygłosi odczyt p. t.: „Oświata za Północ”. Wstęp 50 gr.

SPRAWY AKADEMICKIE.

— Rekolekcje akademickie. W niedzielę palmową dnia 1 kwietnia b. r. o godzinie 19 rozpoczną się w kościele św. Jana rekolekcje dla młodzieży akademickiej. Następne konferencje rekolekcyjne w poniedziałek dn. 2.IV b. r. o godzinie 18 i we wtorek dn. 3.IV b. r. o godz. 18 w środę zaś dnia 4.IV b. r. o godz. 9 rano na zakończenie msza św. i wspólna komunja. Św. konferencje prowadzić będzie O. Władysław Rejowicz T. J.

ZE ZWIĄZ. I STOWARZ.

— Na rzecz T-wa Przyjaciół Nauk. Na rzecz Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie złożył w darze Wileński Komitet Dzielnikowy Zrzeszonych Towarzystw Ubezpieczeń zł. 215, a Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń zł. 100. Ofiarodawcom Zarząd T-wa tą drogą wyraża swoją wdzięczność.

Z powołaniem L. Czarkowski wiceprezesa.

— Doroczne Zgromadzenie Członków Polskiego Związku Kolejowców Koła Wileńskiego odbędzie się we czwartek 29 marca r. b. o godz. 17-jej w lokalu P.Z.K. Wileńskiego 4-3 z porządkiem dziennym: 1) odczytanie protokołu z poprzedniego zgromadzenia, 2) sprawozdanie Zarządu, 3) wybór delegatów na Zjazd Okręgowy, 4) referat prezesa Zarządu Głównego, 5) Wolne wnioski.

W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków następnego zebranie odbędzie się tegoż dnia o godz. 18-jej bez względu na ilość obecnych.

— Ze Związku Zaw. Prac. Handlowych. Onegdaj w sali „Makabi” odbyło się ogólne zebranie członków Związku Zawodowego Pracowników Handlowych. Na poprzednim walnym zebraniu dorocznie wybrano nowy Zarząd Związku, który jednak nie był zdolny do jakiegokolwiek pozytywnego — twórczego pracy i z tego powodu podał się do dymisji.

W związku z ustąpieniem Zarządu odbyło się ostatnie posiedzenie. Na zebraniu tem postanowiono wobec silnej rozbieżności zdań przeprowadzić wybory do nowego Zarządu Związku w najbliższy wtorek t. zn. dnia 3 b. m.

— Związek właścicieli autobusów. W dniu wczorajszym Starostwo Grodzkie w Wilnie otrzymało podanie nowopowstałego w Wilnie Związku Właścicieli Autobusów, który złożył opracowany statut organizacyjny związku do zatwierdzenia.

ZEBRANIA I ODCZYT.

— Walne zebranie T-wa Polskiej Macierzy Szkolnej. Towarzystwo Polskiej Macierzy Szkolnej Z. W. odbędzie się w piątek dn. 13 kwietnia b. r. z następującym porządkiem:

1) godz. 9 rano — nabożeństwo w kościele św. Jana.
2) godz. 10 rano — podział na sekcje i obrady sekcji.
3) godz. 14 rano — przerwa obiadowa.
4) godz. 17 rano — otwarcie walnego zgromadzenia.

a) Wybór prezydium,
b) powitanie,
c) sprawozdanie Centralnego Komitetu,
d) sprawozdanie Rady Nadzorczej,
e) wybory uzupełniające,
f) referat (przypuszczalnie) dyr. J. Stemlera, g) wolne wnioski.

Obrady odbywać się będą w sali Stowarzyszenia Techników Wileńska 33.

W razie nieprzybycia na godzinę 17-tą na zebranie walne wymaganej dla jego prawomocności ilości osób, zebranie odbędzie się tegoż dnia w piątek dn. 13.IV o godz. 18 i uchwały tego zebrania będą obowiązujące bez względu na liczbę obecnych.

SPRAWY WYZNANIOWE.

— Wyplata pensji dla duchowieństwa prawosławnego. Jak się dowiadujemy w związku z wypłatą pensji dla duchowieństwa prawosławnego, która dokonywana będzie przez władze administracyjne I instancji, odnośne starostwa otrzymają wskazówki z Ministerstwa Wyznań Religijnych i O. P. dotyczące wypłat, które uskutecznione będą w dniu 1 kwietnia.

Normy plac dla duchowieństwa prawosławnego rozpadają się będą zasadniczo na cztery kategorie w zależności od dochodów parafialnych. Do I-jej kategorii należą parafie mające dochodu rocznego 1000 zł.

Do II-jej kategorii należą parafie o dochodzie 2000 zł.

Z PODRĘCZNIKA

— Ujęcie handlarzy żywym towarem. Onegdaj w rejonie Filipowa żołnierze K. O. P-u zatrzymali 3-ch osobników, którzy pod osłoną nocy usiłowali nielegalnie przedostać się na stronę litewską. Jak wykazało śledztwo pierwotkowe są to uczestnicy międzynarodowej bandy handlarzy żywym towarem, która przed niedawnym czasem została przez organa policyjne zlikwidowana. (S)

— Walka ze smuglem. Onegdaj w nocy w rejonie Wieszan patrol K. O. P-u stoczył zbrojną ułaskę z bandą przemytników, która usiłowała przetransportować do Litwy 1500 organów. Korzystając z ciemności przemytnicy zbiegli na stronę litewską. (S)

RÓŻNE

— Budulec na budowę i remont kościołów. Jak się dowiadujemy Dyrekcja Lasów Państwowych, w myśl zarządzenia Ministerstwa Rolnictwa, przystąpiła do wydawania na cele budowy i remontu kościołów i kaplic, niezbędnej, (potwierdzonej przez powiatowego architekta) ilości budulcu, według wykazów poszczególnych urzędów parafialnych, względnie dozorców kościołów.

Drzewo wydawane będzie po cenach wskazywanych przez Ministerstwo to znaczy po cenach o 30 proc. niższych od istniejących w danym czasie cen rynkowych, oczywiście o ile zapasy budulcu zezwolą Nadleśnictwom na dostarczenie w każdym wypadku całej ilości żądanej materiału. Informacji co do cen, miejsca i terminu wydawania drewna udzielać będzie odpowiednie nadleśnictwo.

— Zjazd Kół Krajowozwycięzców Młodzieży Polskiej. Wileński Oddział Towarzystwa Krajowozwycięzców komunikuje nam, iż w dniach 13, 14 i 15 kwietnia r. b. odbędzie się II-gi Zjazd Kół Krajowozwycięzców Młodzieży Szkolnej ze wszystkich dzielnic Polski. Pierwszy Zjazd odbył się dn. 5 i 6 VI 27 r. i uchwalił, by Wilno było miejscem drugiego Zjazdu.

Program przewiduje szereg odczytów, wykładów, pokazów obyczajów ludowych oraz wystawę.

Teatr i muzyka.

— Teatr „Reduta” na Pohulance. „Zaczarowane koło”. Dziś o godz. 20-iej powtórzenie baśni dramatycznej Lucjana Rydla „Zaczarowane koło”.

— „Eros i Psyche”. W sobotę dnia 31 b. m. zespół Reduty wystawia po raz pierwszy sztukę Jerzego Żuławskiego „Eros i Psyche”. Bilety już do nabycia w biurze „Orbis”.

— „Wilki w nocy”. W niedzielę o godz. 16-iej po cenach znizonych komedia w trzech odsłonach T. Rittnera. „Wilki w nocy”.

— Teatr Polski sala „Lutnia”. „Moje bo-bo” jedna z najweselejszych fars francuskiego repertuaru M. Henniquina, grana dziś będzie po raz ostatni przed zejściem na czas dłuższy z repertuaru.

— „Spisek carowej” (Rasputin). Jutro premiera sensacyjnej sztuki A. Tolstoj’a i P. Szczerbowa „Spisek carowej”, obfitującej w niezmiernie silne i ciekawe momenty, zdradzające kulisy dworu ostatniego z Romanowów.

Mimo długości sztuki (osiem obrazów) kończyć się będzie przed 11-tą wieczorem. Kasa sprzedaje bilety na pierwsze trzy widowiska.

— Poranek Haliny Kalmanowiczówny. Na jednym z najbliższych poranków wystąpi w Teatrze Polskim utalentowana 14-to letnia pianistka Halina Kalmanowiczówna, uczennica p. Cecylii Krewera. Rokująca wielką przyszłość, młodociana pianistka wykona utwory Bacha, Mozarta, Chopina, Liszta, Tauziga i Rachmaninowa.

Poranek-koncert wyznaczony został na niedzielę 1 kwietnia 9-go kwietnia. Bilety już są do nabycia w kasie Teatru Polskiego 11—9 wiecz. bez przerwy. Ceny miejsc od 50 gr.

— Koncert religijny T-wa „Lutnia”. W niedzielę 1 kwietnia T-wa Muzyczne „Lutnia” organizuje koncert religijny z udziałem chóru mieszczan „Lutni” i orkiestry pod dyktando J. Leśniewskiego.

Pierwszą część programu wypełni arcydzieło oratoryjne J. Heydna „Siedem słów Zbawiciela” (cz.); w drugiej części usłyszymy po raz pierwszy w Wilnie piękną kompozycję „Ave Maria” (1 cz.) ks. E. Gruberskiego, który utwór ten dedykował „Lutni” Wileńskiej.

Bilety nabywać można zawczasu w kasie teatralnej (sala „Lutni”) od godz. 11 r. do 9 wiecz. bez przerwy.

Początek o godz. 6 wieczorem.

— Wileński T-wa Filharmoniczny. Świeża sensacja w Wilnie. Jeszcze nie zartyści wrażeń, jakie miłośnicy muzyki odczuli po świętej grze Cl. Arrau’a, gdyż ma już Wilno nową sensację w osobie wszechświatowej sławy fenomenalnego pianisty-wirtuoza Artura Hermelina. Wczorajszego jego koncert w „Reducie” był prawdziwą uroczą duchową dla świata muzycznego. Niezwykła technika, subtelność tonu i oryginalna interpretacja utworów stawiają p. Hermelina w rzędzie pierwszorzędnych wirtuozów fortepianowych. Nic też dziwnego, że występy p. Hermelina na największych estradach europejskich jak również i w Stanach Zjednoczonych Am. P. cieszyły się niebywałym wprost powodzeniem i odbywały się przy przepelnionych widowniach, o czym świadczą zresztą głosy najpoważniejszej prasy europejskiej i amerykańskiej.

P. Artur Hermelin daje dziś o godz. 8 m. 15 wiecz. w sali Klubu Handl.-Przem. swój drugi

recital fortepianowy i odegra: Koncert organowy Bacha, Bussoniego, sonatę b-moll Chopina, Fantazję Szymanowskiego oraz należące do najbardziej trudnych pod względem wykonania technicznego Etudy Paganiniego, Liszta, utwory Debussy’ego i z zawrotnym tempem wykonywaną przez solistę „Nilla” Deliba.

Bilety na dzisiejszy koncert urządzony równieź staraniem Wil. T-wa Filharmonicznego do nabycia w „Orbisie” do godz. 5-iej popoł. zaś w kasie Klubu Handl.-Przem. Mickiewicza 33-3.

Radjo.

PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ.

Fala 435 mtr.

CZWARTEK 29 marca.

16.15. Chwilka litewska.

16.30. Herbatka harcerska.

16.55. „Znaczenie hodowli owiec” odczyt z dzieła

„Hodowla” wygłosi inspektor Alfred Terlecki.

17.20. Transmisja z Warszawy. „Wśród książek”

przeległ najnowszymi wydawnictwami, omówi

prof. Henryk Mościcki.

17.45. Audycja literacka. Wiersze autorskie, Wilno

w poezji współczesnej. Autocytacje Wandy

Niedzielskiej-Dobaczewskiej, Witolda Hulewicz

i Tadeusza Łopalewskiego. Transmisja

na wszystkie stacje.

19.00. II studio. Gazetka radiowa.

19.25. II studio. Sygnał czasu i rozmaitości.

19.35 II studio. „Zasady uselktywnienia aparatu”

odczyt radiotechniczny wygłosi inżynier

P. Skrzypczak.

20.30. Koncert wieczorny poświęcony twórczości

Stanisława Moniuszki.

22.05 Komunikat P. A. T.

22.30. Transmisja muzyki tanecznej.

PIĄTEK 30 marca.

16.25. Chwilka litewska.

16.40. Komunikat Zw. Rew. Polsk. Spółdz. Roln.

16.55. „Poezje liryczne Tadeusza Micińskiego” odczyt

z dzieła „Literatura” wygłosi Tadeusz Łopalewski.

17.20. Transmisja z Krakowa. „O artystycznych

upodobaniach królów polskich” odczyt wygł.

dyr. F. Kozera.

17.45. II studio. Wykład radiotechniczny. „Jak ra-

dioamatorzy porozumiewają się z Ameryką,

stacje krótkofalowe” wygł. Mieczysław Galski.

18.10. Koncert popołudniowy.

19.00. Gazetka radiowa.

19.25. Sygnał czasu i rozmaitości.

19.30. II studio. Skrzynka pocztowa wygłosi kier.

progr. P. R. w Wilnie Witold Hulewicz.

19.55. Pogadanka o restiwu muzyki francuskiej.

transmitowanym z Warszawy wygł. dr. Tadeusz

Szełęgowski.

20.15. Transmisja z Filharmonii Warszawskiej.

22.05. Komunikaty P. A. T.

Na wileńskim bruku.

— Otruł się strychniną. Zastąpił nagle i zmarł Michał Szyron zam. przy ul. Subocz 21. Dochodzenie ustaliło, że Szyron popełnił samobójstwo za pomocą przyjęcia strychniny.

— Sublimatem nie otłuła się. Usiłowała otłuścić się sublimatem F. P. zam. przy ul. Zawalnej 5. Pogotowie ratunkowe przewiozło desperata do szpitala żydowskiego w stanie nie budzącym obaw o życie.

— Podrutki. W lokalu Kasy Chorych znaleziono podrutka płci żeńskiej w wieku około 3 tygodni, którego odesłano do przytułku Dzieciątka Jezus.

— W klatce schodowej domu Nr. 4, przy ul. Kijowskiej, znaleziono podrutka płci męskiej w wieku około tygodnia, którego odesłano do przytułku Dzieciątka Jezus.

— Dobierają klucze. Na szkodę Władysława Sadowskiego z-m. przy ul. Konarskiego 51, skradziono z mieszkania za pomocą dobranego klucza garderobę, futra i ubiwy wart. 3000 zł.

— Włamanie. Ze sklepu blawatnego Basia Karelczak zam. przy ul. Zarzeźnej 11, za pomocą włamania drzwi skradziono różne materiały blawatne wart. 550 zł.

Na prowincji.

— 5.000 kg. kartofli. W maj. Mikajnach gm. brasławskiej, na szkodę Stefana Bortkiewicza, Aleksandra Kukiana i Jana Stankiewicza skradziono z kopców ziemnych około 5000 kg. ziemniaków, wart. 840 zł. Część ziemniaków znaleziono, sprawców zaś w osobach Stanisława Wieliczki, Jana Wieliczki, Antoniego Dudy i Jana Szakiela, m-ców wsi Zarzeczna ujęto.

— Pożary. We wsi Nivniki gm. przebrodzkiej wskutek wadliwego urządzenia komina spalił się dom mieszkalny, chlew i szopa Eufrorenji Borownikowej. Straty 800 zł.

— Wskutek nadmiernego napalenia w piecu wybuchł pożar w domu mieszkalnym Adolfa i Bronisława Szulców m-ców wsi Skrzyszowa gm. prozorockiej. Spaliła się połowa domu mieszkalnego oraz strzecha i sufit drugiej połowy tegoż domu i obora. Straty wynoszą 1800 zł.

Nowości wydawnicze.

Razimiera Alberti: Tatrzy, narty, miłość. Powieść. Dom Książki Polskiej w Warszawie. 1928.

Debiut powieściowy utalentowanej poetki, autorki zbiorów poezji: „Buntawin”, „Mój film”.

Antoni Murczyński: Czarna pani. Powieść.

Nakł. Tow. „Rój”. 1928.

Nazwisko autora znane już jest czytającej

publiczności z szeregu drukowanych po czasie pismach powieści o podłożu sensacyjnym w dobrego słowa znaczeniu. Dr. Marczyński umie stworzyć fabułę do ostatniej chwili trzymającej w napięciu uwagę czytelnika co łącznie z poprawną prostotą języka zapewnia jego utworom szeroką poczytność.

Witold Hulewicz: Sonety instrumentalne.

Poezje. Nakł. F. Hoessicka Warszawa, 1928 r.

Na tom składają się następujące cykle: „Orkiestra”, „Pojedyncze”, „Oblicza”, „Też instrumenty”, „Definicje”.

Leon Kruczkowski: Młoty nad światem

Poezje. 1928.

Debiut młodego poety, znanego z kilku ciekawych utworów drukowanych swego czasu na łamach „Gazety Literackiej”.

Tadeusz Łopalewski: Piękna podróż. Poezje. Nakł. F. Hoessicka. Warszawa 1928.

Na tom składają się następujące cykle: „Gody”, „Piękna podróż”, „Pod Ostrą Bramą”, „Cztery treny”, „Pieśń o wojnie i miłości”, „Patrzcie na siebie”.

G. K. Ch-sterton: Grzechy księcia Saradine. Nowele. Nakł. Tow. Wyd. „Rój” 1928.

Jest to drugi tom z cyklu nowel detektywistycznych Chestertona, zapoczątkowanych w książce „Niewinność ojca Browna”.

Francuska książka o Polsce.

P. Ludwik Barot, prezes Towarzystwa Geograficznego w Angers, który we wrześniu z r. odwiedził Polskę, przygotowuje obecnie

książkę p. t. „Nasza Siostra — Polska”. W książce tej będą zamieszczone artykuły, ogłoszone w „Le Phare de la Loire” oraz odczyty o Polsce, które p. Barot wygłosił w Angers.

SPORT.

Sekcja wioślarska „Pogoń” rozpoczęła wiosnę dnia 25 marca.

Jak jakółki zbiegła się młodzież i pod egidą zawsze czynnego swego starszego sternika por. I. Ostrowskiego, po raz pierwszy w tym roku popłynęła na wodę.

Liczni członkowie i sympatycy powitali oklaskami dzielną młodzież, która nie zważając na zimno, tęskniąco do ruchu i ulubionego sportu dała nam dobry przykład.

Dowodząc zarazem jak ten dział sportu wpływa na ruchliwość, energię i hart młodzieży.

d. m.

Kino-teatr „HELIOS”, Wileńska 38.

Na scenie: Występy artystów scen warszawskich, ulubieńców Wileń. PROGRAM:

„To był jej świat” wyk. p. N. BOLSKA.

„Bawmy się... „Caton”... wyk. p. A. CIELECKA.

„Przy Kominku”, „Lizelotta” aktualia wyk. p. DOBROWOLSKI.

„Kawłorek, koniaczek, dziewczynka”, „Ballada o złotym piasku”

i „Dziurka od surduta” wyk. p. ZDANOWICZ.

Na zakończenie: Sketch „A KUKU”... Zdanowicza, muzyka Mi-

szczyka, wyk. p. BOLSKA i p. ZDANOWICZ.

Kino Kolejowe

„Ognisko”

(obok dworca kolejowego).

Dziś! Nadzwyczajnie

ciekawym program!

Wspaniały dramat żywcowy w 10 aktach, w którym za tło służą: zawrotny rytm karuzeli... nęcące dźwięki orkiestry... upajające noce spędzone w Praterze, zaczarowanym miejscu zabaw Wiednia, gdzie spotyka się najpiękniejsze kobiety świata. W roli głównej, dawną nie widzianą na ekranie, HENNY PORTEN. Nad program: „Harold Lloyd ma pomysły”. Ceny miejsc: I i II po 65 gr., III miejsce po 55 gr. 884

KINO

„PICCADILLY”

UL. WIELKA 42.

Dziś! Po raz pierwszy w Wilnie. Najbardziej atrakcyjny film sezonu!

„CZŁOWIEK CZYNU” (dramat życiowy erotyczny w 14 aktach), który na tle rozszalałego żywiołu północnej przyrody walczą bohaterstwo z wicherzycielami i zdradcami. W rolach głównych piękna VIOLA DANA oraz bohaterki KEN-NET HORLAN. NAD PROGRAM: KOMEDJA. 919

Kto chce mieć wyborowe sprzęty i aparaty

radiowe od detektora do 8 lampowego,

niech się zwróci do „Wileńskiej Pomocy Szkolnej, Wileńska 38, telef. 941.

Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego ogłasza przetarg na dostawę:

I. 1500 m³ desek sosnowych, jodłowych lub świerkowych na skrzynie, a mianowicie:

a) 175 m³ o grubości 13 względnie 14 mm.

b) 1100 m³ o grubości 16 mm.

c) 225 m³ o grubości 18 względnie 20 mm.

II. 251.800 sztuk kompletów na skrzynie o różnych wymiarach.

Szczegółowe warunki przetargu ogłoszone zostały w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” Nr. 68 z dnia 22-go marca, Nr. 70 z dnia 24-go marca i Nr. 72 z dnia 27-go marca 1928 roku. 914/8734-2

Księgarnia Kazimierza Rutskiego

poleca wydane własnym nakładem dzieło:

Doerr Dr. F. Proces Jezusa Chrystusa

w oświetleniu prawnohistorycznym ze słowem wstępem Ks. Dr. W. Szepeńskiego. 912

Str. 98. Cena 4.70, w ozdobnej oprawie 6.20.

Od r. 1843 istnieje

Wilenkin

UL. Tatarska 20

MEBLE

jadłalne, sypialne, salonowe i

gabinetowe, kredensy, stoły,

szafy, łóżka itd.

Wykwintne—Mocne—

Niedrogo.

Sprzedaż na raty. 110

W dużym wyborze

polecamy do kupna majątki

ziemskie, folwarki, domy

dochodowe, parcele.

Dom H.-K. „Zachęta”

Gdańska 6, telef. 9-05

905-1

Uczennica

III-go kursu Szkoły Hand-

lowej Wieczorowej,

poszukuje pracy biurowej

za skromne wynagrodzenie

Oferty składać pod „Ucz-

ennica”, „Kurier Wileński”,

ul. Jagiellońska Nr. 3. 908

HERBATĘ angielską LYONS'A

aromatyczną i niezrównaną w smaku

PIJE CAŁY ŚWIAT.

Ta wykwintna herbata dla smakoszy już nadeszła

i jest do nabycia w firmie

Antoni JANUSZEWICZ

Zamkowa 20-a, telefon 8-72. 916-4

CAŁE WILNO

mówi tylko o tem, że

OBUWIE F-my „POLBUT”

jest

najtrwalsze i najtańsze.

Presimy przekonać się.

UL. WILEŃSKA Nr. 3. 509

Do p. p. Mierniczych Przysięgłych

(Upoważnionych).

Okręgowy Urząd Ziemiński w Wilnie odda w r. b. do wy-

konania prace:

a) szaceniowe w 117 obiektach o obszarze 30405 ha.

Szczegółowy wykaz obiektów wraz z wzorem oferty i

warunkami wykonania prac oraz wynagrodzenia za poszczególne

prace jest do przejrzania:

w Wydziałach Technicznych wszystkich O. U. Ziemińskich,

oraz przystanów do zawodowych zrzeszeń mierniczych.

Oferty, ułożone według obowiązującego wzoru z podaniem

proponowanych do wykonania prac oraz rodzaju mater-

iałnego zabezpieczenia, gwarantującego wykonanie zobowią-

zań, należy nadsyłać do Okręgowego Urzędu Ziemińskiego w

Wilnie w terminie do dnia 12 kwietnia 1928 r. włącznie.

Okręgowy Urząd Ziemiński zastrzega sobie ocenę i wybór

ofert w zależności od tych gwarancji, co do należytego i ter-

minowego wykonania pracy, jakie będzie przedstawiał oferent.

902/3937-VI-1

(—) St. Łęczyński, prezes.

TWO wydawnicze

„POGOŃ”

Sp. z o. o.